

נועים - נוער מסורת
תנועת הנוער של התנועה המסורתית

תפילת מנחה וערבית לימי חול

לגרעני הנח"ל של נועים

התנועה המסורתית
יחדות פתוחה כהלכה

כנסת הרבנים
בישראל

הש"ץ אומר חצי קדיש:
יתגדל ויתקדש שמה רבא, (הקהל עונה: אמן) בעלמא די כרא כרעותה, וימליך מלכותה. בחיכוך וביומיוכוך ובחיי דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.
[קהל, והש"ץ חזר:] יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא, [קהל: בריך הוא] לעלא מן כל [בעש"ת: לעלא לעלא מכל] ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמא דאמירן בעלמא, ואמרו אמן.

תפילת עמידה למנחה וערבית ביום-חול

כי שם יהוה אקרא הכו גדל אלהינו:
אדני, שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.
ברוך אתה יי, אלהינו ואלהי אבותינו [ואמונתינו], אלהי אברהם, אלהי יצחק, ואלהי יעקב, אלהי שרה, אלהי רבקה, אלהי לאה ורחל]. האל הגדול הגבור והנורא, אל עליון, גומל חסדים טובים, וקונה הכל, וזוכר חסדי אבות [ואמהות], ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה.
בעש"ת: זכרנו לחיים, מלך חפץ בחיים, וכתבנו בספר החיים, למען אלהים חיים.
מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יי, מגן אברהם [ושרה].

לדור ודור נגיד גדלה, ולנצח נצחים קדשתך נקדיש, ושבתך, אלהינו, מפינו לא ימול לעולם ועד, כי אל מלך גדול וקדוש אתה. ברוך אתה יי, האל הקדוש [בעש"ת: תפילת הקדוש].
אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה. [במרוצ"ש: אתה חוננתנו למדע תורתך, ותלמנתנו לעשות חקי רצונך, ותבדל יי אלהינו בין קדש לחול, בין אור לחשך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה. אבינו מלכנו, החל עלינו הימים הבאים לקראתנו לשלום, חשוכים מכל חטא, ומקנים מכל עון, ומדבקים ביראתך. וחסוננו מאתך דעה, בינה והשכל. ברוך אתה יי, חונן הדיעת.
השיבנו, אבינו, לתורתך, וקרבנו, מלכנו, לעבודתך, והחזירנו בתשובה שלמה לפניך. ברוך אתה יי, הרוצה בתשובה.
סלח לנו, אבינו, כי חטאנו, מחל לנו, מלכנו, כי פשענו, כי מחל וסולח אתה. ברוך אתה יי, חונן ומרבה לסלח.
ראה בעינינו, וריבה ריבנו, וגאלנו מהרה למען שמך, כי גואל חונן אתה. ברוך אתה יי, גואל ישראל.
רפאנו יי ונרפא, הושיענו ונושעה, כי תהלתנו אתה, והעלה רפואה שלמה לכל מכותינו. כי אל מלך רופא נאמן ורחמן אתה. ברוך אתה יי, רופא חולי עמו ישראל [ושרה].

בשמך באמת, ושם חלקנו עמך, ולעולם לא נבוש כי כך בטחנו. ברוך אתה יי, משען ומבטח לצדיקים.
ולירושלים עירך ברחמים תשוב, ותשכן בתוכה כאשר דברת, ובנה אותה בקרוב בימינו בנין עולם, וכסא דוד מהרה לתוכה תכין. ברוך אתה יי, בונה ויושלים.
את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח, וקרנו תרום בישועתך, כי לישועתך קוינו כל היום. ברוך אתה יי, מצמיח קרן ישועה.
שמע קולנו, יי אלהינו, חוס ורחם עלינו, וקבל ברחמים ובכבוד את תפלתנו, כי אל שומע תפלות ותחנונים אתה, ומלפניך, מלכנו, ריכם אל תשיבנו, כי אתה שומע תפלת כל פה. ברוך אתה יי, שומע תפלה.
רצה, יי אלהינו, בעמך ישראל ובתפלתם, והשב עבודה לדביר ביתך, ותפלתם באהבה תקבל בצדון, ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך.
בראש-היודש ובחול-המועד אומרים כאן:
אלהינו ואלהי אבותינו [ואמונתנו], יעלה ויבוא ויגיע, ויראה ורצה וישמע, ויפקד ויזכר זכרוננו ויפקודנו, ויזכרן אבותינו

בפורים וחנכה אומרים "על הניסים"
על הנסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל המלחמות שעשית לאבותינו [ולאמונתנו] בימים ההם ובזמן הזה,
(בחנוכה) בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו, כשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל, להשכיחם תורתך, ולהעבירם מחקי רצונך, ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם: רבת את ריבם, דנת את דינם, נקמת את נקמתם: מסרת גבורים ביד חלשים, ורבים ביד מעטים, וטמאים ביד טהורים, ורשעים ביד צדיקים, וזדים ביד עוסקי תורתך, וקד עשית שם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן כהיום הזה. ואחר כך באו בניך לדביר ביתך, ופנו את היכלך, וטהרו את מקדשך, והדליקו נרות בתצרות קדשך, וקבעו שמונת ימי חנכה אלו, להודות ולהלל לשמך הגדול
(בפורים) בימי מרדכי ואסתר בשושן הבירה, כשעמד עליהם המן הרשע, בקש להשמיד להרג ולאבד את כל היהודים, מעד ועד זמן, טר ונשים, ביום אחר, בשלושה עשר לחודש שבט עשר, הוא חדש אדר, ושלל לבנו, ואתה ברחמיך הרבים הפרת את עצתו, וקלקלת את מחשבתו, והשבות לו גמולו בראשו, ותלו אותו ואת בניו על העץ.
ועל כלם יתברך ויתרום שמך, מלכנו, תמיד לעולם ועד. בעש"ת: וכתב לחיים טובים כל בני ברייתך.
וכל החיים יודוך סלה, ויהללו את שמך באמת, האל ישועתנו וצרתנו סלה. ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאח להודות.

הש"ץ אומר קדיש שלם (בערבית של מרוצ"ש הש"ץ אומר חצי קדיש, ואז מוסיפים "ויהי נועם" בסיום הסידור):
יתגדל ויתקדש שמה רבא, (הקהל עונה: אמן) בעלמא די כרא כרעותה, וימליך מלכותה. בחיכוך וביומיוכוך ובחיי דכל בית ישראל, בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.
[קהל, והש"ץ חזר:] יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא, [קהל: בריך הוא] לעלא מן כל [בעש"ת: לעלא לעלא מכל] ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמא דאמירן בעלמא, ואמרו אמן. ותקבל צלותהון ובעתהון דכל בית ישראל קדם אבהון די בשמא, ואמרו אמן. יהא שלמא רבא מן שמאי ומימי טובים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן. עשה שלום [בעש"ת: השלום] במרומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן.
עלינו לשבח לאדון הכל, לתת גדלה ליוצר בראשית, שלא עשנו כגוים הארצות ולא שמנו כמשפחות האדמה, שלא שם חלקנו בהם וגורלנו ככל המונם. ואנחנו כורעים ומשתחוים ומוזים לפני מלך מלכי המלכים, הקדוש ברוך הוא, שהוא נוטה שמים ויסד ארץ, ומושב יקרו בשמים ממעל, ושכינת עזו בגבהי מרומים. הוא אלהינו, אין עוד. אמת מלכנו, אפס זולתו, כפתוב בתורתו: וידעת היום והשבת אל לבבך, כי יי הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת: אין עוד.

תפילת ערבית לימי חול
והוא רחום, יכפר עון ולא ישחית, והרבה להשיב אפו, ולא יעיר כל חמתו. יי הושיעה, המלך יעננו ביום קראנו.
הש"ץ:
הקהל עונה: ברכו את יי המברך.
הש"ץ חזר: ברוך יי המברך לעולם ועד.
ברוך יי המברך לעולם ועד.
ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר בדרך מעריב ערבים, בחכמה פותח שערים, ובתבונה משנה עתים, ומחליף את הזמנים, ומסדר את הכוכבים במשמרותיהם בקרקע כרצונו. בורא יום ולילה, גולל אור מפני חשך וחשך מפני אור, ומעביר יום ומביא לילה, ומבדיל בין יום ובין לילה, יי צבאות שמו. אל חי וקיים תמיד ימלך עלינו לעולם ועד. ברוך אתה יי, המעריב ערבים.
אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת: תורה ומצות, חקים ומשפטים אותנו למדת. על פן, יי אלהינו, בשכבנו ובקומנו נשח בחוקיך, ונשמח בדברי תורתך ובמצותיך לעולם ועד. כי הם חיינו וארך ימינו, ובהם נהיה יומם ולילה, ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים. ברוך אתה יי, אוהב עמו ישראל.

וכתבתם על-מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם וימי בניכם על כמי האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם כימי השמים על-הארץ:
ויאמר יהוה אל-משה לאמרי: דבר אל-בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על-כנפי בגדיהם לדורותם ונתנו על-ציצת הכנף פתיל תכלת: והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את-פלי-מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תהווו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר-אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את-כל-מצותי והייתם קדושים לאלהיכם: לפסוק זה יש לצרף את ממלה אמת
כשהש"ץ מתפלל בקול רם הוא מסיים: יי אלהיכם אמת [אמת] ואמונה כל זאת, וקיים עלינו כי הוא יי אלהינו ואין זולתו, ואנחנו ישראל עמו, הפודנו מיד מלכים, מלכנו הגואלנו מכף כל העריצים, האל הנפרע לנו מצרינו, והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו, העשה גדלות עד אין חקר, ונפלאות עד אין מספר. השם נפשונו בחיים, ולא נתן למוט רגלנו. המדריכנו על כמות אויבנו, ויָרַם קרננו על כל שונאינו. העשה לנו נסים ונקמה בפרעה, אותות ומופתים באדמת בני חם. המכה בעברתו כל בכורי מצרים, ויוצא את עמו ישראל מתוכם לחרות עולם. המעביר בניו בין גזרי ים

מראש חודש אלול עד הושענא רבה (ועד כבלל) אומרים:
לדוד. יי אורי ישעי, ממי אירא, יי מעוז חיי, ממי אפקד. בקרוב עלי מרעים לאכל את בשרי – צרי ואיבי לי – המה שכלו ונפלו. אם תתנה עלי מנחה, לא יירא לבי, אם תקום עלי מלחמה, בזאת אני בוטח. אחת שאלתי מאת יי, אותה אבקש: שבתי בבית יי כל ימי חיי, לחזות בנעם יי, ולבקר בהיכלו. כי יצפני בסכה ביום רעה, יסתרני בסתר אהלו, בצור ירוּמני. ועתה ירום ראשי על איבי סביבותי, ואזבחה באהלו זבחי תרועה, אשריה ואזמרה ליי. שמע, יי, קולי אקרא, וחנני וענני. לך אמר לבי: בקשו פני: את פניך יי אבקש. אל תסתר פניך ממני, אל תט באף עבדך, עזרתי הייתי אל תטשני ואל תעזבני, אלהי ישעי. כי אבי ואמי עזבוני, ויי יאספני. הורני יי דרךך, ונחני בארח מישור למען שרְרִי. אל תתני בנפש צרי, כי קמו בי עדי שקר ויפח חמס. לולא האמתית לראות בטוב יי בארץ חיים. קנה אל יי, חזק ויאמר לך, קנה אל יי.
האבלים אומרים קדיש:
במרוצ"ש מוסיפים תפילה זו לאחר "עמידה"
ויהי נועם אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו, ומעשה ידינו כוננהו.
ישב בסתר עליון, בצל שדי יתלונן. אמר ליי מחסי ומצודתי, אלהי אבטח בו. כי הוא יצילך מפח יקוש, מדבר הוות. באברתו יסך לך, ותחת כנפיו תחסה, צנה

מחשבות לבב עמך, והכן לבבם אליך. והוא רחום, כפר עון ולא ישחית, והרבה להשיב אפ ו, ולא יעיר כל חמתו. כי אתה אדני טוב וסלח, ורב חסד לכל קראיך. צדקתך צדק לעולם, ותורתך אמת. תתן אמת ליעקב, חסד לאברהם, ישועתנו סלה. יי צבאות עמנו, משגב לנו אלהי יעקב סלה. יי צבאות, אשרי אדם בטח בך. יי הושיעה, המלך יעננו ביום קראנו. ואתה קדוש, יושב תהלות ישראל. וקרא זה אל זה ואמר, קדוש קדוש קדוש יי צבאות, מלא כל הארץ כבודו. ומקבלין דין מן דין, ואמרינן, קדיש בשמי מרומא עלאה בית שכינתה, קדיש על ארעא עובד גבורתה, קדיש לעלם ולעלמי עלמאי, יי צבאות, מליא כל ארעא זיו יקרה. ותשאני רוח, ואשמע אחרי קול רעש גדול, ברוך כבוד יי ממקומו. ונטלתני רוחא, ושמעת בתרי קל זיע סגיא, דמשבחין ואמרינן, בריך יקרא דיי מאתר בית שכינתה. יי ימלך לעלם ועד. יי מלכותה קאם לעלם ולעלמי עלמאי. יי אלהי אברהם יצחק וישראל אבותינו, שמרה זאת לעולם, ליציר מחשבות לבב עמך, והכן לבבם אליך. והוא רחום, כפר עון ולא ישחית, והרבה להשיב אפו, ולא יעיר כל חמתו. כי אתה אדני טוב וסלח, ורב חסד לכל קראיך. צדקתך צדק לעולם, ותורתך אמת. תתן אמת ליעקב, חסד לאברהם, אשר

סדר הבדלה
הנה אל ישועתי, אבטח ולא אפחד, כי עזי וזמרת יהי יי, ויהי לי לישועה. ושאתם מים בששון, ממעני הישועה. ליי הישועה, על עמך ברכתך סלה. יי צבאות עמנו, משגב לנו אלהי יעקב סלה. יי צבאות, אשרי אדם בטח בך. יי הושיעה, המלך יעננו ביום קראנו. ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר. פן תהיה לנו. כוס ישועות אשא, ובשם יי אקרא.
סברי פרגן ורגנן ורבותי:
ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, בורא פרי הגפן. ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, בורא מיני בשמים.
ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, בורא מאורי האש.
ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, המבדיל בין קדש לחול, בין אור לחשך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי המעשה. ברוך אתה יי, המבדיל בין קדש לחול.

איך אני מכין מזה סידור - זה מבולגן 9 (מתוך 10)?"

הוראות הכנה

1) מדפיסים את הסידור במדפסת באופן דו צדדי, כך שבמקום 4 דפים, יהיו לכם רק 2. צריך לשים לב שהדפים יצאו מתואמים בהדפסה, שלא בטעות תגזרו עמוד מושלם בצד אחד, אבל תהרסו לחלוטין את העמוד מצידו השני.

2) גוזרים את הריבועים בדייקנות, יש להקפיד לגזור לפי הקווים על מנת שיהיו שוליים בכל דף, וכדי שלא תחנתו בטעות את העמוד מעברו השני.

3) נשארתם עם 10 דפים קטנים וגזורים בקפידה (ודף הסבר גזור בגסות), עכשיו נשאר למיין אותם ולסדר אותם לפי סדר התפילה.

דגשים למיון - שימו לב, עמודים זוגיים = שוליים בצד שמאל, עמודים אי זוגיים = שוליים בצד ימין.

יש לסדר את העמודים כך: (לפי השורה הראשונה למעלה)

12) על כן נקווה לך ה' אלוהינו, לראות מהרה בתפארת.	1) שער
13) תפילת ערבית לימי חול	2) תפילת מנחה לימי חול
14) שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד	3) השץ אומר חצי קדיש
15) וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו	4) אתה גיבור לעולם אדוני, מחייה מתים אתה, רב להושיע.
16) סוף, את רודפיהם ושונאיהם בתהומות טיבו, וראו	5) לדור ודור נגיד גדלך ולנצח נצחים קדושתך נקדיש,
17) מראש חודש אלול עד הושענא רבה (ועד בכלל)	6) שואלים את הגשמים מז' במרחשוון עד חג הפסח
18) וסוחרה אמיתו, לא תירא מפחד לילה, מחץ יעוף יומם.	7) בשמך באמת, ושים חלקנו עמהם, ולעולם לא נבוש
19) מחשבות לבב עמך, והכן לבבם אליך. והוא רחום.	8) בראש חודש ובחול המועד אומרים כאן:
20) נשבעת לאבותינו מימי קדם. ברוך ה' יום יום יעמס	9) (בחנוכה) בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו,
21) סדר הבדלה	10) כשהש"ץ מתפלל בקול רם:
22) תוספות לתפילה	11) השץ אומר קדיש שלם:

תוספות לתפילה

תפילת הדרך

יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתוליכנו לשלום, ותצמידנו לשלום, ותדריכנו לשלום, ותגידנו למחוז חפצנו לחיים ולשמחה ולשלום, ותחזירנו לביתנו לשלום, ותצילנו מכל אובדן ואורב בדרך, ומכל מיני פגענות המתרגשות לבוא לעולם, ותשלח ברכה במעשה ידיו, ותתנו לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואינו, ותשמע קול תחנונינו, כי אל שומע תפלה ותחנון אתה. ברוך אתה יי, שומע תפלה.

תפילה לשלום החיילים והחיילות

מי שברך אבותינו אברהם, יצחק ויעקב, ואמותינו שרה, רבקה, רחל ולאה, הוא יברך את החיילים והחיילות בצבא ההגנה לישראל, ואת מגני עמנו בלם, העומדים על משמר ארצנו מגבול להגבול ועד מדבר מצרים ומן הים הגדול עד לבוא הערבה, בפיקוד, באויר ובים, הקדוש-ברוך-הוא ישמרם ויצילם מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה ומכל צר ואיבדן וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם. ויקים בהם הכתוב: "וכתתו חרבותם לאתים ותנייתיהם למזמרות לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה". ונאמר: אמן.

בסימן "נפשנו חתה ליג" ו"נצח חסד לאלפים",

מוגש באהבה לחיילי הנח"ל באשר הם נמצאים.

גרעין סהר

אייר התשס"ח, חיפה

נשבעת לאבותנו מימי קדם. ברוך אדני, יום יום יצמס לנו, האל ישועתנו סלה. יי צבאות עמנו, משגב לנו אלהי יעקב סלה. יי צבאות, אשרי אדם בטח בך. יי הושיעה, המלך יענו כיום קראנו. ברוך (הוא) אלהינו, שבראנו לכבודו, והבדילנו מן התועים, ונתן לנו תורת אמת, וחי עולם נטע בתוכנו, הוא יפתח לבנו בתורתו וישם בלבנו אהבתו ויראתו, ולעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם, למען לא ניגע לריק, ולא נלד לפהלה. יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, שנשמר חקיך בעולם הזה, ונזכה ונחיה ונראה, ונירש טובה וברכה, לשני ימות המשיח, ולחי העולם הבא. למען יזמרך כבוד ולא ידם, יי אלהי לעולם אודך. ברוך הגבר אשר יבטח ביי והיה יי מבטחו. בטחו ביי עדי עד, כי ביה יי צור עולמים. ויבטחו בך יודעי שמך, כי לא עזבת דרשיך יי. יי חפץ למען צדקו, יגדיל תורה ויאדיר.

הש"ץ אומר קדיש שלם, ואומרים "עלינו לשבח".

האבלים אומרים קדיש. בסיום התפילה אומרים

"הבדלה"

"מה הקטע של הסידור הזה בכלל?" (או: מה הופך אותו ל"גרעיני")

הקדמה וסיכום

לא נוח להתפלל עם הסידור הזה, אני מקווה שזה ברור שכל מי שיש לו את האפשרות ומתפלל בבית כנסת- יתפלל מסידור "ואני תפילתי" רגיל (או סידור אחר לבחירתו). הבעייה הנעוצה בסידורים האלה היא רמת נידותם הנמוכה (ונדירות סידורים אלו בבתי כנסת צבאיים)- זהו שיקול שלרוב האנשים פחות רלוונטי, אך לגרעין המטייל והלוחם, השומר והמסייר, יש לו חשיבות רבה. לכן אנחנו מקווים שימצא לו שימוש רב. בזמן שבילינו במסגרות הלוחמות במהלך הפרק הצבאי, מצאנו את עצמנו במצבים בהם סידור צמוד היה לנו לעזר- בין אם זה למנחה במהלך הפוגה ביום מטווחים, ערבית בסיוור לילה, לפני יציאה למסע, או סתם בטיול גרעין. ולכן הגינו את הרעיון של מנחתון/ערביתון שיצליח להיכנס לפנקס החוגר/לוסט לוחם/פק"ל כיסים/ת"א שלכם- ניתן להתפלל בו ערבית ומנחה גם בחנוכה, פורים, חול המועד, אלול, וכמובן מוצ"ש. כנראה שגם מי שלא בגרעין ימצא לסידור הזה שימוש, ובעצם כל מי שמעוניין בתפילה מסורתית ישמח לקבל גרסת כיס, אבל מימוש מהותו מתקיים בעיקר בקרב הגרעין המסורתי.

-גרעין סהר